

FIL 1002 – Innføring i erkjennelsesteori og vitenskapsfilosofi
Høst 2020
Onsdag 2. desember kl. 9.00 (4 timer)

Oppgavesettet består av 2 sider

Denne eksamen består av to hoveddeler. Du skal besvare i alt *fire* oppgaver, *to* fra Del I og *to* fra Del II. Alle oppgavene teller like mye. Hver enkelt av de fire besvarelsene må vurderes som bestått, for at eksamen skal være bestått.

Del I: Epistemologi

Oppgave #1:

However obvious and undeniable it might be that we often do know that we are not dreaming, I think this straightforward response to Descartes's challenge is a total failure. (Stroud, Barry, 1985. «The Problem of the External World», i *The Significance of Philosophical Scepticism*, Oxford University Press, s. 20.)

Forklar hvorfor Stroud avviser en likefram («straightforward») respons til utfordringen fra Descartes. Er resonnementet hans overbevisende? Finner du grunnlag for en rimelig kunnskapsteoretisk respons til skeptikerens utfordring hos andre filosofer vi har lest, f.eks., Alvin Goldman, Catherine Elgin, Linda Zagzebski, eller Gail Stine?

Oppgave #2:

Hva kjennetegner en naturalistisk tilnærming til kunnskapsteori, og hva taler for en slik tilnærming? Hva mener du er den viktigste utfordringen en naturalistisk kunnskapsteori står overfor? Kan utfordringen håndteres på en overbevisende måte? Gjør bruk av relevante tekster fra pensum i diskusjonen.

Oppgave #3:

Forklar hva et Gettier-problem er. Hvilke epistemologiske lærdommer mener du vi kan trekke fra slike problemer? Bruk argumenter fra pensum i diskusjonen.

Del II. Vitenskapsfilosofi

Oppgave #4

Ideen om feministisk vitenskap («feminist science») er tema for artikkelen «Can There Be a Feminist Science?» (1987), av Helen Longino. Hvilke vitenskapsteoretiske innvendinger kan rettes mot ideen om feministisk vitenskap? Hvordan kan man forsvare ideen? Drøft de viktigste argumentene til Longino. Trekk også inn argumentasjonen til Elizabeth Anderson, i artikkelen «Knowledge, Human Interests, and Objectivity in Feminist Epistemology» (1995).

Oppgave #5.

I artikkelen «Objectivity, Value Judgment, and Theory Choice» (1977) diskuterer Thomas Kuhn hvordan vi bør forstå forskeres valg mellom konkurrerende vitenskapelige teorier. Han skriver:

I am suggesting, of course, that the criteria of choice with which I began function not as rules, which determine choice, but as values, which influence it. (Kuhn 1977: 331)

Hva legger Kuhn i denne kontrasten mellom regler og verdier? Hvordan forsvarer Kuhn sitt syn på teorivalg mot anklagen om at det undergraver vitenskapens objektivitet?

Oppgave #6

Et omdiskutert tema er forholdet mellom vitenskapsfilosofi, på en side, og empiriske studier av vitenskap, på den andre. Hva kan stå på spill i den diskusjonen? Hva mener du er en rimelig forståelse av forholdet? Relevante referanser i drøftingen kan blant andre være logisk empirisme, Quine (1969), Longino (2001), Haslanger (1999).